

مجموعه کتاب های آموزش پیش از دبستان

ویژه کودکان ۵ تا ۶ سال

جلد اول

به سفارش معاونت آموزش ابتدایی

اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی

مؤلفین:

علی سعیدی
محمد مهدی بامشاد
جواد فتح آبادی

سرشناسه:
عنوان و نام پدیدآورندگان: سعیدی علی، ۱۳۵۴ - [دکتر]
مجموعه کتاب‌های آموزش پیش از دبستان ویژه کودکان ۵ تا ۶ سال (جلد اول)،
مولفین علی سعیدی، محمدمهدی بامشاد، جواد فتح آبادی
به سفارش معاونت آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی
مشهد، موسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
۸۰ صفحه؛ ۲ ج؛ ۲۹×۲۲ س م مصور
۲-۷۸-۰۷۸-۴۷۶-۰۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۰۷۹-۹ ج ۱؛ ۹۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۰۷۹-۹ ج ۲
فیفا
آموزش پیش دبستانی - ایران - راهنمای آموزشی - فعالیت‌های فوق برنامه
بامشاد، محمدمهدی، ۱۳۴۱ - فتح آبادی، جواد، ۱۳۴۲
ایران وزارت آموزش و پرورش؛ اداره آموزش و پرورش استان خراسان رضوی -
معاونت آموزش ابتدایی
۱۳۹۶ س ۷ ۹ الف / ۲۵ / ۱۱۴۰ LB
۳۷۲/۲۱۰۹۵۵
۴۸۵۴۹۷۱
ردیف بندی کنگره:
ردیف بندی دیوبندی:
شماره کتابشناسی ملی:

نام کتاب مجموعه کتاب‌های آموزش پیش از دبستان ویژه کودکان ۵ تا ۶ سال (جلد اول)
به سفارش معاونت آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی
مؤلفان علی سعیدی، محمدمهدی بامشاد، جواد فتح آبادی
ارزیابان کیفی گروه تولید محتوای پیش دبستانی معاونت آموزش ابتدایی - اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
ناشر موسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
تصویرگر ارغوان احمدی
نوبت چاپ پنجم، ۱۳۹۸
شمارگان ۴۰۰۰ نسخه
قیمت ۱۴۰۰ تومان
چاپ و لیتوگرافی چاپخانه معین
شابک ۹۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۰۷۸-۲

مرکز پخش: مشهد، خیابان امام خمینی (ره)، جنب اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
بازرگانی: ۳۲۲۸۱۴۱۰ (۰۵۱) سفارشات: ۳۲۲۸۳۴۲۲ (۰۵۱) دفتر نشر: ۳۲۲۸۰۱۶۷ (۰۵۱)

web site - www.zarihaftab.ir

Email - zarihaftab@gmail.com

«حق چاپ محفوظ است»

پیشگفتار

مربیان عزیز و اولیای ارجمند

کودکان بزرگ ترین سرمایه‌ی انسانی و بیشترین ثروت کشورها محسوب می شوند و سرمایه‌گذاری در راه سلامت، رفاه و تعلیم و تربیت آنان، از هر سرمایه‌گذاری دیگر برای آینده‌ی کشور سودمندتر است. توجه به این ذخائر اجتماعی و تلاش در جهت پایداری رفتارها و نهادینه ساختن عادات درست آنان در این دوران، یکی از جوهی است که رشد و تکامل همه جانبه‌ی افراد جامعه را در آینده رقم خواهد زد. بهترین فرصت پرورش انسان سالم و معقول، سال‌های اوان کودکی، یعنی دوران پیش دبستانی است.

ضروری است تأکیدات بنیان گذار راحل جمهوری اسلامی در وصایای گران قدر ایشان آنجا که گفته اند: «از امور بسیار با اهمیت و سرنوشت‌ساز، مسئله‌ی مراکز تعلیم و تربیت از کودکان تا دانشگاه‌هاست» و نیز اشاره رهبر معظم انقلاب در جمع مسئولان، به خروجی آموزش و پرورش بعد از ۱۳ سال «با احتساب پیش دبستانی» مورد توجه قرار گیرد.

مربیان و اولیای ارجمند در نظر داشته باشید که دوره‌ی پیش دبستانی دوره‌ی پیش آگاهی است نه بیش آگاهی. این شعار آموزش و پرورش در دوره‌ی پیش دبستانی است. کودکان در این دوره آمادگی ورود به کلاس اول را به دست می آورند. این اولین و مهم ترین هدف دوره‌ی پیش دبستانی است.

در دوره پیش دبستانی، مربی نقش بی‌بدیل و مهمی در تربیت کودکان برعهده دارد. کودکان نسبت به نحوه‌ی ارائه‌ی اطلاعات، اجرای فعالیت‌ها و فرصت‌هایی که مربی در کلاس به فرد یا گروه می دهد و به طور کلی به نحوه‌ی کار مربی واکنش نشان می دهند و ارتباط متقابل آن‌ها با مربی، بر انگیزه‌ی کودکان، تصور آن‌ها نسبت به خودشان و به یادگیری و ... مؤثر است. در دوره‌ی پیش دبستانی باید به پرورش کل شخصیت کودک پرداخت، او را به چشم یک «انسان» دید؛ انسانی کوچک با توانایی‌های بزرگ، انسانی که نیازمند آموختن و شخصیت سازی است. نوآموزی قوی، مبتکر، کنجکاو، علاقه مند به آموختن، خواستار دوست داشتن و دوست داشته شدن.

برای کلیه‌ی مدیران، مربیان و نوآموزان عزیز دوره‌ی پیش دبستانی آرزوی موفقیت و سلامتی دارم. بر خود لازم می دانم از کارگروه تولید محتوای پیش دبستانی استان و تمامی همکاران و همراهانی که در تهیه و تدوین این اثر ما را یاری فرمودند، تشکر و قدردانی نمایم.

ابوالحسن حقیقی

معاون آموزش ابتدایی

اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی

باسمه تعالی

مقدمه

کودکان ارزشمندترین سرمایه جامعه و نعمت الهی خداوند هستند که مسئولیت تعلیم و تربیت آنان به پدر و مادر و نظام آموزشی سپرده شده است.

پیامبر اکرم اسلام (ص) و پیشوایان معصوم (ع) بر ضرورت توجه به آموزش و پرورش کودکان و استفاده از فرصت های طلایی، همواره تأکید داشته اند، لذا شناخت دقیق ویژگی های کودکان و تلاش برای برنامه ریزی بر اساس نیازمندی های آنان و اولویت های اجتماعی و فرهنگی از سوی والدین و مربیان و مدیران نظام آموزش و پرورش بسیار ضروری است. در سال های اخیر تلاش های قابل توجه در این حوزه انجام گرفته است که امید است با افزایش دانش، مهارت و نگرش برنامه ریزان و مدیران و مجریان و همدلی و همراهی اولیاء، سطح کیفی فعالیت های این حوزه افزایش یابد.

مجموعه ی حاضر نیز در استمرار فعالیت های پیشین به همت اعضای کار گروه تألیف محتوای پیش دبستان و با تدبیر و حمایت اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی تألیف و تدوین گردیده است.

این مجموعه پس از اجرای یکساله، به منظور انطباق هر چه بیشتر با اهداف یازده گانه برنامه درسی پیش دبستانی، مورد بازنگری و تجدید نظر کلی قرار گرفت. نقطه نظرات کارشناسان و مربیان محترم در ویرایش محتوای این مجموعه مورد نظر قرار گرفته است. امید است با برگزاری دوره های توجیهی حضوری و غیرحضوری، مربیان و مدیران محترم با اهداف و روش تدریس و آموزش مجموعه ها آشنایی بیشتری بیابند و در تحقق اهداف این دوره ما را یاری نمایند.

محتوای حاضر برای دو گروه سنی پیش دبستانی یک (گروه سنی ۴ تا ۵ سال) و پیش دبستانی دو (گروه سنی ۵ تا ۶ سال) تنظیم شده است و اصول زیر در تألیف آن ها مدنظر بوده است:

۱. توجه به ابعاد رشد کودک و ویژگی های مراحل رشد
۲. توجه به ارزش های فرهنگی ایرانی - اسلامی
۳. بهره مندی از رویکرد تلفیقی در آموزش مفاهیم
۴. توجه به اصل ارزشیابی مستمر و توصیفی در فرایند یادگیری
۵. توجه به نقش مشارکتی خانواده در فرایند آموزش و پرورش
۶. در نظر گرفتن تفاوت های فردی و توجه به شرایط فرهنگی و بومی کودکان
۷. توجه به خودآموزی و اصل عزت نفس کودکان
۸. هماهنگی و همسویی با اهداف دوره ابتدایی
۹. اولویت دادن به بازی و فعالیت های نشاط آور و پرهیز از حافظه مداری
۱۰. توجه متناسب به نقش های جنسیتی

توصیه های زیر به شما در استفاده ی هر چه بهتر از محتوای این مجموعه یاری می رساند:

۱. این مجموعه شامل دو جلد کتاب آموزش با ۲۵ موضوع جداگانه و یک جلد کتاب مکمل (کاربرگ) ویژه کار در منزل است. فعالیت های هر واحد یادگیری به صورت تلفیقی است که حوزه های مختلف یادگیری را با توجه به اهداف یازده گانه برنامه ی درسی دوره پیش دبستانی را در برمی گیرد. (در مجموعه پیش دبستانی

یک، ۲۴ نگاره برای آموزش پیش بینی شده است که مربی پس از آموزش آن، به کتاب می پردازد برای سهولت در تنظیم اهداف آموزشی هرنگاره، برخی کلید واژه ها در جدول واژه های اساسی و واحدهای یادگیری آورده شده است.)

۲. پیش از تدریس ضرورت دارد مربیان محترم، طرح و برنامه ی تدریس هر واحد یادگیری را متناسب با ویژگی های کودکان و شرایط یادگیری تنظیم کنند. تسلط هر چه بیشتر بر محتوا و روش های آموزش توفیق مربیان را افزایش می دهد.

۳. با توجه به رشد ذهنی کودکان، ضرورت دارد مربیان محترم ابتدا از روش مجسم و با بهره مندی از ابزارهای ملموس و امکانات موجود در محیط آموزشی استفاده کنند و سپس به فعالیت های کتاب بپردازند.

۴. تا حد امکان سعی شده است دستور کار فعالیت ها به زبان ساده و مستقیم بیاید؛ با وجود این در صورت نیاز، مربی به زبانی در خور فهم کودکان به توضیح آن بپردازد.

۵. با توجه به اهمیت ارزشیابی مستمر، ضرورت دارد مربیان با اطلاع از شیوه های ارزشیابی، از راه های مختلف و یا ابزارهای متناسب به سنجش آموخته ها، رفتارها و عملکرد کودکان بپردازند و در همه ی ابعاد رشد پیشرفت آنان را در نظر داشته باشند.

۶. توجه ویژه به مشکلات احتمالی جسمی، حرکتی، دیداری و شنیداری کودکان ضرورت دارد. تفاوت های فردی در یادگیری نباید موجب محرومیت کودکان از آموزش گردد.

۷. در تدریس از روش های سنتی سخنرانی و معلم محوری پرهیز گردد و بر نقش کودکان در فرایند یادگیری توجه و تأکید گردد. محیط یادگیری باید عاری از تهدید و ترس و اضطراب باشد و به محیط مشارکتی تبدیل گردد.

۸. در انجام فعالیت ها و تدریس از فعالیت های متنوع همچون قصه، شعر و سرودخوانی، بازی، نقاشی، کاردستی، نمایش خلاق، بحث و گفت و گو، مشاهده، آزمایش، گردش علمی و تماشای فیلم بهره بگیرید.

۹. با توجه به اهداف تفصیلی دوره پیش از دبستان، در برنامه انس با قرآن کریم و فعالیت های زبان آموزی از آموختن خواندن و نوشتن حروف الفبا خودداری کنید زیرا این موارد از اهداف مهم سال اول دبستان است که باید با شیوه ی صحیح و در زمان مناسب آموزش داده شود و ضرورت دارد برنامه های دوره پیش دبستانی هماهنگ با اهداف و محتوای دوره ی ابتدایی باشد.

۱۰. در این مجموعه با آگاهی به تفاوت اصطلاحات، از واژه های رایج پیش دبستانی، مدرسه، آموزشگاه و مهد کودک برای نامیدن مراکز پیش دبستانی استفاده شده است.

۱۱. در ابتدای هر واحد یادگیری یک تصویر بزرگ (نگاره ی اصلی) در مورد آن واحد یادگیری وجود دارد. مربی قبل از انجام فعالیت های واحد یادگیری با جلب توجه کودکان به این تصویر، در مورد آن به بحث و گفت و گو با آنان بپردازد. نقل داستان از سوی مربیان کودکان، خواندن شعرهای مربوطه و سایر فعالیت های خلاق می تواند به تحقق اهداف واحد یادگیری کمک کند.

توفیق یارتان باد.

فهرست کتاب

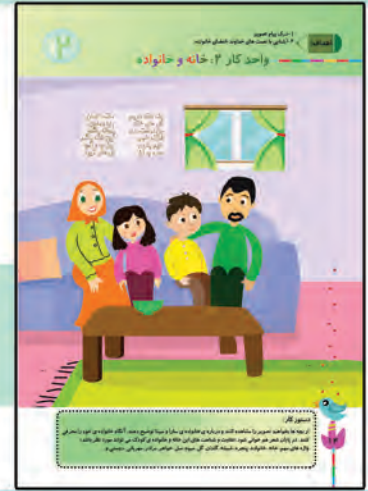
واحد یادگیری ۱ مرابشناس

۸

واحد یادگیری ۲ خانه و خانواده

۱۴

واحد یادگیری ۳ کوچه و خیابان

۱۸

واحد یادگیری ۴ از خانه تا آموزشگاه (من، مربی و دوستانم)

۲۴

واحد یادگیری ۵ چگونه غذا بخوریم

۳۱

واحد یادگیری ۶ سالم باشیم (بهداشت تن و روان)

۳۹

فهرست کتاب

۴۷ واحد یادگیری ۷ مواظب باش

۵۴ واحد یادگیری ۸ برگ ریزان

۶۱ واحد یادگیری ۹ کتاب خوانی

۶۷ واحد یادگیری ۱۰ یک روز برفی

۷۲ واحد یادگیری ۱۱ بازی و حرکت

واحد یادگیری ۱: مرابشناس

من یک دختر هستم.
نام من سارا است.

من یک پسر هستم.
نام من سینا است.

من ۵ سال دارم

این مادر من است.
نام مادر من است.

این پدر من است.
نام پدر من است.

دستور کار:

مربی بعد از تصویر خوانی، از هر کودک بخواهد تا در جلو جمع به معرفی خودش بپردازد. برای آشنایی با شیوه ی کار توجه به تلفظ درست کلمه ها به زبان معیار و اصلاح آن ضروری است. مربی ابتدا به معرفی خود بپردازد (نام، نام خانوادگی، سن، نام پدر و مادر، محل زندگی و ...).
واژه مهم: دختر، پسر، پدر، مادر، تولد، سن، سال، شهر، روستا، خانه، کیک، شمع، شادی و ...

۱- آشنایی با اعضای بدن
۲- پی بردن به توانایی های مختلف (من کارهای زیادی می توانم انجام بدهم)

اهداف:

من می توانم کارهای زیادی انجام بدهم

با گوش هایم می توانم.....

با چشم هایم می توانم.....

با پا هایم می توانم.....

با دست هایم می توانم.....

با زبانم می توانم.....

با بینی ام می توانم.....

دستور کار:

مربی ضمن جلب توجه کودکان به هر تصویر، از آن ها می خواهد که کارهایی را که می توانند با هر عضو انجام دهند، بیان کنند.

اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوي
معاونت آموزش ابتدایی
اداره آموزش پیش دبستانی و دوره ی اول ابتدایی

به نام خدا

مجموعه کتاب های

آموزش پیش از دبستان

ویژه کودکان ۵ تا ۶ سال

جلد دوم

سرشناسه: سعیدی علی، ۱۳۵۴
عنوان و نام پدیدآورندگان: مجموعه کتاب‌های آموزش پیش از دبستان ویژه کودکان ۵ تا ۶ سال (جلد دوم)
مشخصات نشر: مشهد، موسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
مشخصات ظاهری: ۸۰ صفحه؛ مصور
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۰۷۹-۹ ج ۱؛ ۹۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۰۷۸-۲ ج ۲
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: آموزش پیش دبستانی - راهنمای آموزشی - فعالیت‌های فوق برنامه
شناسه افزوده: بامشاد، محمدمهدی، ۱۳۴۱ - فتح آبادی، جواد، ۱۳۴۲
شناسه افزوده: اداره آموزش و پرورش استان خراسان رضوی - معاونت آموزش ابتدایی
رده بندی کنگره: ۷۱۳۹۶ س ۹ الف / ۲۵ / ۱۱۴۰ LB
رده بندی دیویی: ۳۷۲/۲۱۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۵۴۹۷۱

نام کتاب	مجموعه کتاب‌های آموزش پیش از دبستان ویژه کودکان ۵ تا ۶ سال (جلد دوم)
مؤلفان	به سفارش معاونت آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی
ارزیابان کیفی	علی سعیدی، محمدمهدی بامشاد، جواد فتح آبادی
ناشر	گروه تولید محتوای پیش دبستانی معاونت آموزش ابتدایی - اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
صفحه آرایي	موسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
تصویرگر	سیمای هنر شرق
نوبت چاپ	مehشید رجایی
شمارگان	پنجم، ۱۳۹۸
قیمت	۴۰۰۰ نسخه
چاپ و لیتوگرافی	۱۴۰۰ تومان
شابک	چاپخانه معین
	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۰۷۹-۹

مرکز پخش: مشهد، خیابان امام خمینی(ره)، جنب اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
بازرگانی: ۳۲۲۸۱۴۱۰ (۰۵۱) سفارشات: ۳۲۲۸۳۴۲۲ (۰۵۱) دفتر نشر: ۳۲۲۸۰۱۶۷ (۰۵۱)

web site - www.zarihaftab.ir

Email - zarihaftab@gmail.com

«حق چاپ محفوظ است»

پیشگفتار

مریبان عزیز و اولیای ارجمند

کودکان بزرگترین سرمایه‌ی انسانی و بیشترین ثروت کشورها محسوب می‌شوند و سرمایه‌گذاری در راه سلامت، رفاه و تعلیم و تربیت آنان، از هر سرمایه‌گذاری دیگر برای آینده‌ی کشور سودمندتر است. توجه به این ذخائر اجتماعی و تلاش در جهت پایداری رفتارها و نهادینه ساختن عادات درست آنان در این دوران، یکی از وجوهی است که رشد و تکامل همه‌جانبه‌ی افراد جامعه را در آینده رقم خواهد زد. بهترین فرصت پرورش انسان سالم و معقول، سالهای اوان کودکی، یعنی دوران پیش دبستانی است.

ضروری است تأکیدات بنیانگذار راحل جمهوری اسلامی در وصایای گرانقدر ایشان آنجا که گفته اند: «از امور بسیار با اهمیت و سرنوشت‌ساز، مسئله‌ی مراکز تعلیم و تربیت از کودکان تا دانشگاه‌هاست» و نیز اشاره رهبر معظم انقلاب در جمع مسئولان، به خروجی آموزش و پرورش بعد از ۱۳ سال «با احتساب پیش دبستانی» مورد توجه قرار گیرد. مریبان و اولیای ارجمند در نظر داشته باشید که دوره‌ی پیش دبستانی دوره‌ی پیش آگاهی است نه بیش آگاهی. این شعار آموزش و پرورش در مقطع پیش دبستانی است. کودکان در این مقطع آمادگی ورود به کلاس اول را به دست می‌آورند. این اولین و مهمترین هدف دوره‌ی پیش دبستانی است.

در دوره پیش دبستانی، مربی نقش بی‌بدیل و مهمی در تربیت کودکان برعهده دارد. کودکان نسبت به نحوه‌ی ارائه‌ی اطلاعات، اجرای فعالیت‌ها و فرصت‌هایی که مربی در کلاس به فرد یا گروه می‌دهد و به طور کلی به نحوه‌ی کار مربی واکنش نشان می‌دهند و ارتباط متقابل آنها با مربی، بر انگیزه‌ی کودکان، تصور آنها نسبت به خودشان و به یادگیری و ... مؤثر است. در دوره‌ی پیش دبستانی باید به پرورش کل شخصیت کودک پرداخت، او را به چشم یک «انسان» دید؛ انسانی کوچک با توانایی‌های بزرگ، انسانی که نیازمند آموختن و شخصیت‌سازی است. نوآموزی قوی، مبتکر، کنجکاو، علاقه‌مند به آموختن، خواستار دوست داشتن و دوست داشته شدن.

برای کلیه‌ی مدیران، مریبان و نوآموزان عزیز دوره‌ی پیش دبستانی آرزوی موفقیت و سلامتی دارم. بر خود لازم می‌دانم از کارگروه تولید محتوای پیش دبستانی استان و تمامی همکاران و همراهانی که در تهیه و تدوین این اثر ما را یاری فرمودند، تشکر و قدردانی نمایم.

ابوالحسن حقیقی
معاون آموزش ابتدایی

کودکان ارزشمندترین سرمایه جامعه و نعمت الهی خداوند هستند که مسئولیت تعلیم و تربیت آنان به پدر و مادر و نظام آموزشی سپرده شده است.

پیامبر اکرم اسلام (ص) و پیشوایان معصوم (ع) بر ضرورت توجه به آموزش و پرورش کودکان و استفاده از فرصت های طلایی، همواره تأکید داشته اند، لذا شناخت دقیق ویژگی های کودکان و تلاش برای برنامه ریزی بر اساس نیازمندی های آنان و اولویت های اجتماعی و فرهنگی از سوی والدین و مربیان و مدیران نظام آموزش و پرورش بسیار ضروری است. در سال های اخیر تلاش های قابل توجه در این حوزه انجام گرفته است که امید است با افزایش دانش، مهارت و نگرش برنامه ریزان و مدیران و مجریان و همدلی و همراهی اولیاء، سطح کیفی فعالیت های این حوزه افزایش یابد.

مجموعه ی حاضر نیز در استمرار فعالیت های پیشین به همت اعضای کارگروه تألیف محتوای پیش از دبستان و با تدبیر و حمایت اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی تألیف و تدوین گردیده است.

این مجموعه پس از اجرای یکساله، به منظور انطباق هر چه بیشتر با اهداف یازده گانه برنامه درسی پیش دبستانی، مورد بازنگری و تجدید نظر کلی قرار گرفت. نقطه نظرات کارشناسان و مربیان محترم در ویرایش محتوای این مجموعه مورد نظر قرار گرفته است. امید است با برگزاری دوره های توجیهی حضوری و غیر حضوری، مربیان و مدیران محترم با اهداف و روش تدریس و آموزش مجموعه ها آشنایی بیشتری یابند و در تحقق اهداف این دوره ما را یاری نمایند.

محتوای حاضر برای دو گروه سنی پیش دبستانی یک (گروه سنی ۴ تا ۵ سال) و پیش دبستانی دو (گروه سنی ۵ تا ۶ سال) تنظیم شده است و اصول زیر در تألیف آنها مد نظر بوده است:

۱. توجه به ابعاد رشد کودک و ویژگی های مراحل رشد
۲. توجه به ارزش های فرهنگی ایرانی - اسلامی
۳. بهره مندی از رویکرد تلفیقی در آموزش مفاهیم
۴. توجه به اصل ارزشیابی مستمر و توصیفی در فرایند یادگیری
۵. توجه به نقش مشارکتی خانواده در فرایند آموزش و پرورش
۶. در نظر گرفتن تفاوت های فردی و توجه به شرایط فرهنگی و بومی کودکان
۷. توجه به خودآموزی و اصل عزت نفس کودکان
۸. هماهنگی و همسویی با اهداف دوره ابتدایی
۹. اولویت دادن به بازی و فعالیت های نشاط آور و پرهیز از حافظه مداری
۱۰. توجه متناسب به نقش های جنسیتی

توصیه های زیر به شما در استفاده ی هر چه بهتر از محتوای این مجموعه یاری می رساند:

۱. این مجموعه شامل دو جلد کتاب آموزش با ۲۵ موضوع جداگانه و یک جلد کتاب مکمل (کاربرگ) ویژه کار در منزل است. فعالیت های هر واحد یادگیری به صورت تلفیقی است که حوزه های

مختلف یادگیری را با توجه به اهداف یازده گانه برنامه ی درسی دوره پیش دبستانی را در برمی گیرد. (در مجموعه پیش دبستانی یک، ۲۵ نگاره برای آموزش پیش بینی شده است که مربی پس از آموزش آن، به کتاب می پردازد برای سهولت در تنظیم اهداف آموزشی هرنگاره، برخی کلید واژه ها در جدول واژه های اساسی و واحدهای یادگیری آورده شده است.)

۲. پیش از تدریس ضرورت دارد مربیان محترم، طرح و برنامه ی تدریس هر واحد یادگیری را متناسب با ویژگی های کودکان و شرایط یادگیری تنظیم کنند. تسلط هر چه بیشتر بر محتوا و روش های آموزش توفیق مربیان را افزایش می دهد.

۳. با توجه به رشد ذهنی کودکان، ضرورت دارد مربیان محترم ابتدا از روش مجسم و با بهره مندی از ابزارهای ملموس و امکانات موجود در محیط آموزشی استفاده کنند و سپس به فعالیت های کتاب پردازند.

۴. تا حد امکان سعی شده است دستور کار فعالیت ها به زبان ساده و مستقیم بیاید؛ با وجود این در صورت نیاز، مربی به زبانی در خور فهم کودکان به توضیح آن پردازد.

۵. با توجه به اهمیت ارزشیابی مستمر، ضرورت دارد مربیان با اطلاع از شیوه های ارزشیابی، از راه های مختلف و یا ابزارهای متناسب به سنجش آموخته ها، رفتارها و عملکرد کودکان پردازند و در همه ی ابعاد رشد پیشرفت آنان را در نظر داشته باشند.

۶. توجه ویژه به مشکلات احتمالی جسمی، حرکتی، دیداری و شنیداری کودکان ضرورت دارد. تفاوت های فردی در یادگیری نباید موجب محرومیت کودکان از آموزش گردد.

۷. در تدریس از روش های سنتی سخنرانی و معلم محوری پرهیز گردد و بر نقش کودکان در فرایند یادگیری توجه و تأکید گردد. محیط یادگیری باید عاری از تهدید و ترس و اضطراب باشد و به محیط مشارکتی تبدیل گردد.

۸. در انجام فعالیت ها و تدریس از فعالیت های متنوع همچون قصه، شعر و سرودخوانی، بازی، نقاشی، کاردستی، نمایش خلاق، بحث و گفتگو، مشاهده، آزمایش، گردش علمی و تماشای فیلم بهره بگیرد.

۹. با توجه به اهداف تفصیلی دوره پیش از دبستان، در برنامه انس با قرآن کریم و فعالیت های زبان آموزی از آموختن خواندن و نوشتن حروف الفبا خودداری کنید زیرا این موارد از اهداف مهم سال اول دبستان است که باید با شیوه ی صحیح و در زمان مناسب آموزش داده شود و ضرورت دارد برنامه های دوره پیش دبستانی هماهنگ با اهداف و محتوای دوره ی ابتدایی باشد.

۱۰. در این مجموعه با آگاهی به تفاوت اصطلاحات، از واژه های رایج پیش دبستانی، مدرسه، آموزشگاه و مهد کودک برای نامیدن مراکز پیش دبستانی استفاده شده است.

۱۱. در ابتدای هر واحد یادگیری یک تصویر بزرگ (نگاره ی اصلی) در مورد آن واحد یادگیری وجود دارد. مربی قبل از انجام فعالیت های واحد یادگیری با جلب توجه کودکان به این تصویر، در مورد آن به بحث و گفت و گو با آنان پردازد. نقل داستان از سوی مربی یا کودکان، خواندن شعر های مربوطه و سایر فعالیت های خلاق می تواند به تحقق اهداف واحد یادگیری کمک کند.

فهرست کتاب

۸

واحد یادگیری ۱۴: شهر ما، روستای ما

واحد یادگیری ۱۵: زیارت امام رضا

۱۴

۱۹

واحد یادگیری ۱۶: ایران ما

واحد یادگیری ۱۷: آب و آبادانی

۲۵

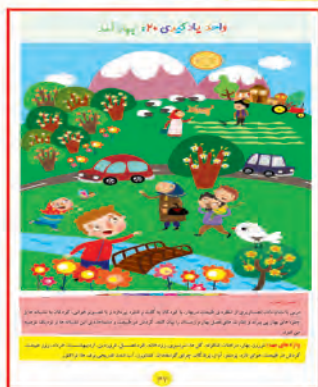
۳۱

واحد یادگیری ۱۸: زمین سبز هوای پاک

۳۹

واحد یادگیری ۱۹: نوروز

واحد یادگیری ۲۰: بهار آمد

۴۷

واحد یادگیری ۲۱: باغ وحش

۵۴

واحد یادگیری ۲۲: دوستان ما

۶۱

واحد یادگیری ۲۳: سپاس و بزرگداشت

۶۵

واحد یادگیری ۲۴: با دوستان در بوستان

۷۴

واحد یادگیری ۱۴: شهرما، روستای ما

راهنمای فعالیت: تصویر یا تعدادی تصویر را به بچه ها نشان می دهیم (می توانیم با یک تعلق شفاف و کدر (تیره) به قسمتی از کلاس نگاه کنیم و تفاوت ها را بیان نماییم). سپس درباره ی ضرورت توجه به پاکیزگی زمین و آب و هوا صحبت می کنیم.

در ادامه کودکان با مقایسه دو تصویر، به تفاوت های آن ها اشاره کند و مربی بیان کند چه چیزهایی سبب آلودگی شهر می شود و چه مشکلاتی برای افراد پیش می آید.

اهداف: ۱- رعایت حال دیگران در هنگام بازی و فعالیت ۲- رعایت قوانین گروهی

کوچه، خیابان و پارک، محل زندگی من است.
من آشغال روی زمین نمی ریزم و به
پاکیزگی آن کمک می کنم.

من در اتوبوس بلند بلند با دوستم حرف
نمی زنم تا صدایم کسی را آزار ندهد.

من بدون اجازه به وسایل کسی دست
نمی زنم، آن ها مال من نیستند.

من از روی سبزه ها و گل ها عبور نمی کنم و
در پیاده رو راه می روم و از محل مخصوص
می گذرم.

راهنمای فعالیت: تربیت اجتماعی از طریق آموزش رفتارهای درست صورت می گیرد. مربی با توجه
به تصاویر و نیز موقعیت های واقعی به ترویج رفتارهای درست و پرهیز از رفتارهای نادرست
پردازد و پیامدهای رفتارهای نادرست را به زبان ساده توضیح دهد.

اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
معاونت آموزش ابتدایی
اداره آموزش پیش دبستانی و دوره ی اول ابتدایی

به نام خدا

مجموعه کتاب های آموزش پیش از دبستان

کاربرگ های آموزشی (فعالیت در منزل)

ویژه ی کودکان ۵ تا ۶ ساله

سرشناسه: بامشاد، محمدمهدی، ۱۳۴۱ -

عنوان و نام پدیدآورندگان : مجموعه کتاب های آموزش پیش از دبستان
کاربرگ های آموزشی (فعالیت در منزل) ویژه ی کودکان ۵ تا ۶ ساله
مولفان محمدمهدی بامشاد، علی سعیدی، جواد فتح آبادی ؛
به سفارش معاونت آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی
مشخصات نشر : مشهد: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب

مشخصات ظاهری : ۱۰۴ ص: ۲۱ × ۲۹ س.م.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۰۸۰-۵

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : آموزش پیش دبستانی - راهنمای آموزشی

شناسه افزوده : ایران. وزارت آموزش و پرورش.

اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی.

اداره آموزش پیش دبستانی و دوره اول ابتدایی

رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ م۳۱/۲/ب۲/۱۱۴۰ LB

رده بندی دیویی : ۳۷۲/۲۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی : ۴۸۵۶۴۹۱

نام کتاب: مجموعه کتاب های آموزش پیش از دبستان کاربرگ های
آموزشی (فعالیت در منزل) ویژه ی کودکان ۵ تا ۶ ساله
مؤلفان: محمدمهدی بامشاد، علی سعیدی، جواد فتح آبادی
ارزیابان کیفی: گروه تولید محتوای پیش دبستانی معاونت آموزش
ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
ناشر: مشهد؛ مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب

صفحه آرایي: فاطمه شهبابی

تصویرگر: مهشید رجایی

نوبت چاپ: پنجم ۱۳۹۸

قطع کتاب: رحلی

شمارگان: ۴۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

چاپ و لیتوگرافی: چاپخانه معین

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۰۸۰-۵

مرکز پخش: مشهد، خیابان امام خمینی، جنب اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی

دفتر نشر: ۰۵۱)۳۲۲۸۰۱۶۷

سفارشات: ۰۵۱)۳۲۲۸۳۴۲۲

بازرگانی: ۰۵۱)۳۲۲۸۱۴۱۰

Web site - www.zarihaftab.ir

Email - zarihaftab@gmail.com

«حق چاپ محفوظ است»

باسمه تعالی

سخنی با اولیا و مربیان

لازمه‌ی تحول و تغییرات در نظام تعلیم و تربیت هر کشور، پژوهش، برنامه‌ریزی صحیح و بکارگیری نیروهای مجرب و امکانات مناسب است، هرچقدر این برنامه‌ریزی و امکانات دقیق‌تر و کامل‌تر باشد، زمینه‌ی مساعدتری را برای کودکان و نظام آموزشی، تربیتی آن کشور ایجاد می‌کند.

از آنجایی که پایه‌های رشد فکری، جسمی، اجتماعی، عاطفی و اخلاقی در این دوره بنا نهاده می‌شود، لازم است شرایط و بستر لازم را برای رشد و شکوفایی کودک مهیا سازیم و این مهم میسر نمی‌گردد مگر با مشارکت کودکان مشتاق، مدیران و مربیان متعهد و اولیای دلسوز.

مجموعه‌ی حاضر به منظور پایدار کردن آموخته‌های کلاسی که توسط مربی به وسیله‌ی کتاب آموزشی صورت می‌گیرد تهیه و تدوین گردیده است. در کتاب‌های کار در کلاس هدف ارائه طرح کارهایی است که مربی با توجه به اهداف ارائه شده به توسعه فعالیت می‌پردازد. بنابراین فعالیت‌های مداد-کاغذی کاهش پیدا کرده و این گونه فعالیت‌های به کتاب‌های کار در خانه موکول گردیده است تا زمینه آماده‌سازی فعالیت‌های مدرسه برای وی فراهم گردد.

توصیه‌های زیر شما را به استفاده هرچه بهتر از این مجموعه آشنا می‌سازد.

۱- ضروری است مربی محترم قبل از تحویل هر برگه، کل مجموعه را مطالعه کند تا با اهداف و شیوه‌های انجام فعالیت‌ها به خوبی آشنا گردد.

۲- برای هر واحد یادگیری در کتاب آموزشی که در کلاس تدریس می‌گردد، چهار صفحه فعالیت تدوین گردیده است تا بتواند مکمل فعالیت‌های کلاسی باشد و زیر نظر والدین توسط کودک در منزل انجام شود.

۳- مربی در هر هفته بعد از تدریس سه صفحه از کتاب آموزشی، یک تا دو برگه متناسب با آن موضوع از این مجموعه را جدا کرده و به کودک تحویل می‌دهد تا وی به منزل ببرد و زیر نظر والدین، پس از تکمیل روزهای بعد به کلاس بیاورد. برگه‌ها پس از تحویل توسط مربی ارزیابی می‌شود و با ارائه‌ی بازخورد مناسب در پوشه کار قرار می‌گیرد.

۴- توصیه می‌شود به هیچ وجه کل برگه‌ها یک جا به والدین تحویل نشود.

۵- قبل از تحویل اولین برگه برای منزل، مربی محترم در جلسه‌ای با حضور اولیا، آنان را نسبت به روش آموزشی خویش و اهمیت و شیوه‌ی انجام فعالیت‌های خارج از کلاس (برگه‌های کار) آگاه سازد.

۶- به والدین توصیه می‌شود تا دستور کارها را به زبان ساده به کودک بگویند و از هرگونه فشار و اجبار که موجب خستگی و دلزدگی کودک گردد، پرهیز شود.

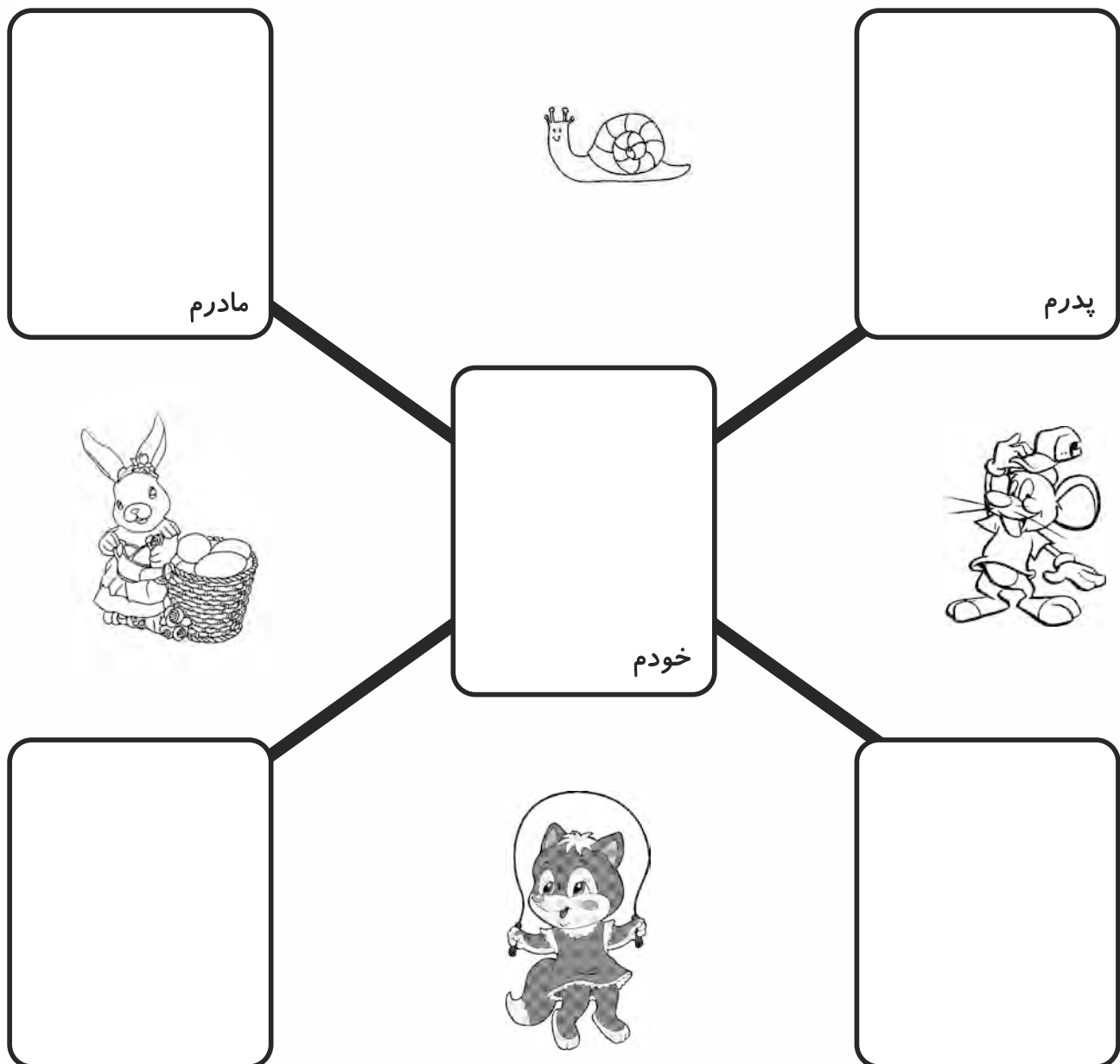
۷- چنانچه به هر دلیل کودک نتواند فعالیتی را انجام دهد، لازم است مربی در پایان هر هفته ساعتی را به رفع اشکالات و مرور آموخته‌های هفته بپردازد تا یادگیری عمیق و پایدار شود.

۸- ارزیابی از عملکرد کودک نباید به صورت کمی باشد بلکه با استفاده از عبارات توصیفی (واقع‌نگاری) و یا با استفاده از مقیاس‌های درجه‌بندی که به صورت خانه‌های خالی در حاشیه آمده است باید مورد ارزیابی قرار گیرد. مقیاس‌ها به صورت زیر تعریف می‌گردد:

از سمت راست به ترتیب: ☐ خیلی خوب ☐ خوب ☐ قابل قبول ☐

۹- در پایان این مجموعه کاربرگ‌ها دو صفحه چک لیست (فهرست واری) جهت ارزیابی کل فعالیت‌های کودک ارائه شده است که توسط مربی تکمیل می‌گردد و سپس در اختیار والدین قرار می‌گیرد تا پس از رؤیت و اظهار نظر به پوشه کار برگردد.

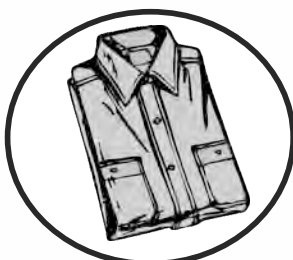
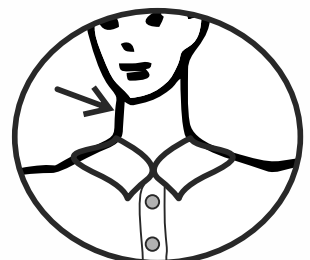
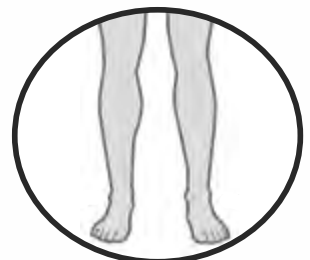
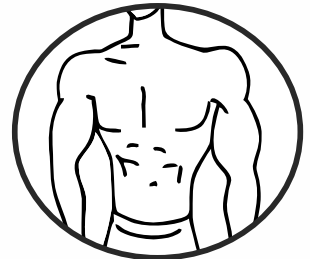
با آرزوی توفیق هرچه بیشتر

* از کودک بخواهید تا در جاهای مشخص شده عکس افراد را بچسباند یا خود آن ها را نقاشی کند چنان چه به جز افراد یادشده ، فرد یا افراد دیگری هم با کودک زندگی می کنند، عکس آن ها را هم بچسباند. سپس سؤالات زیر را به ترتیب از وی پرسید و پاسخ مناسب را از زبان کودک بنویسید.

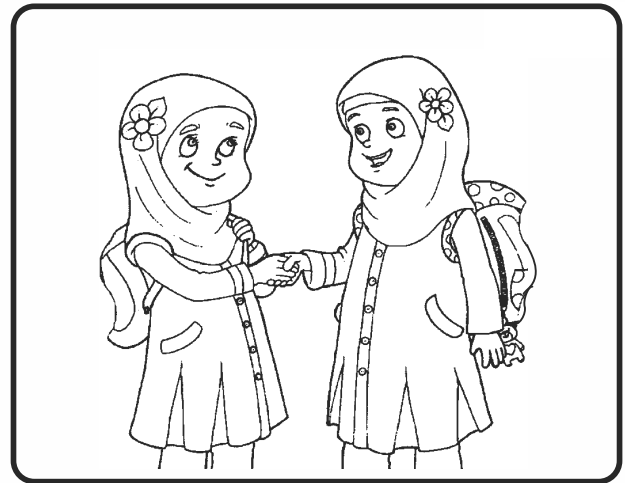
- ۱- نام و نام خانوادگی ات را بگو.
- ۲- اسم پدر و مادرت چیست؟
- ۳- چند سال سن داری؟
- ۴- اسم شهر یا محلی را که در آن جا زندگی می کنی بگو.
- ۵- نام سایر اعضای خانواده ات را بگو.
- ۶- نام مربی ات را بگو.
- ۷- اسم آموزشگاه (مهدکودک) را بگو.
- ۸- از بین کارکنان مهدکودک اسم کدام ها را می دانی؟
- ۹- نام ۴ تا از دوستان هم کلاسی ات را بگو.
- ۱۰- آدرس و شماره تلفن خانه ات را بگو.

* چی مال چیه؟

* کودک را راهنمایی کنید تا ابتدا نام هر شکل را بگوید و سپس هر عضو بدن را به پوشش مربوط به آن وصل کند. گفت و گو درباره ی موارد استفاده از پوشاک به زبان ساده می تواند مهارت های زبانی و دانستی های وی را افزایش دهد.

* شکل ها را رنگ آمیزی کن و به سوالات پایین جواب بده.

*نقطه چین ها را با توجه به جهت فلش ردگیری کن.

گوش کن و بگو.

کودک را در مقابل خود قرار دهید و سوالات زیر را با توجه به شکل های بالا از وی پرسید و در صورت امکان پاسخ را از زبان کودک در برگه ای جداگانه یادداشت و ارسال کنید.

۱- از دو شکل بالا کدام یک در حال سلام کردن است؟

۲- چرا سلام می کنیم؟

۳- وقتی کسی به شما سلام می کند، چگونه جواب او را می دهید؟

۴- چه وقت هایی باید سلام کنیم؟

۵- بهتر است اول چه کسی سلام کند؟ (کوچکتر به بزرگتر یا برعکس؟)

۶- چه وقت هایی خدا حافظی می کنیم؟

۷- وقت خدا حافظی چه احساسی داری؟

۸- وقتی که دوست نداری با کسی خدا حافظی کنی باید چکار کنی؟

۹- اگر با زبان کسی آشنا نباشی چگونه با وی سلام و خدا حافظی می کنی؟ (از کودک بخواهید به صورت عملی انجام دهد).